

Glosari

Biodiversiti

Kepelbagaian organisma hidup dari pelbagai sumber termasuk antara 'alia', 'terrestrial', marin dan lain-lain ekosistem akuatik dan ekologi yang kompleks. Ini termasuklah kepelbagaian dalam spesis, antara spesis dan ekosistem (Definisi oleh CBD).

Kesinambungan

Suatu rangkaian habitat, komuniti dan proses ekologi di pelbagai ruang dan skala. Terdapat dua komponen utama yang mempengaruhi potensi kesinambungan untuk spesis tertentu, komuniti atau proses ekologi iaitu komponen berstruktur dan komponen perilaku. Komponen berstruktur merujuk kepada penyediaan fizikal/ruang mengikut perbezaan jenis habitat di dalam lanskap sedia ada. Komponen perilaku pula berhubungkait dengan tindakbalas perilaku individu dan spesis terhadap komponen berstruktur (spesis haiwan yang bertindak balas berlawanan dengan perilaku akan mengalami perbezaan tahap kesinambungan walaupun tinggal di dalam landskap yang sama).

Koridor

Habitat hutan yang berhubung atau yang membolehkan hidupan liar bergerak di antara kepulauan hutan. Koridor semulajadi sedia ada sangat penting dikekalkan dan dipelihara termasuk laluan pergerakan hidupan liar seperti sungai, lembah dan tebing. Dua jenis rangkaian yang dikenalpasti adalah:

- 'Linear Corridor' - Bersambungan, habitat hutan tidak terputus dan bersambungan dengan kepulauan /kompleks hutan.
- 'Stepping Stone' - Kecil, terpisah dari kelompok habitat (hutan dan bukan hutan) yang menyediakan perlindungan sementara dan sumber makanan yang menyokong haiwan (burung pemangsa, serangga dan haiwan kecil) untuk bergerak melalui lanskap sedia ada.

Rangkaian Ekologi

Kawasan yang penting untuk mewujudkan kesinambungan di antara kepulauan/ kompleks hutan di dalam membentuk CFS. Dua jenis rangkaian ekologi sedia ada adalah:

- Rangkaian Utama - Kawasan yang telah dikenalpasti bermasalah untuk mewujudkan kesinambungan bagi mencapai Pelan Induk CFS. Ini mengambilkira bentuk 'linear corridor' dan membantu pergerakan mamalia yang besar.
- Rangkaian Sekunder - Kawasan yang telah dikenalpasti sukar untuk mewujudkan Rangkaian Utama tetapi tidak kurang pentingnya untuk mengekalkan beberapa peringkat perhubungan (secara amnya melalui pendekatan 'stepping stone'), terutamanya untuk membantu pergerakan haiwan kecil, burung dan serangga.

Ekosistem

Merupakan kompleks yang lengkap dengan tumbuh-tumbuhan, haiwan dan mikro-organisma serta persekitaran bukan hidup yang berinteraksi sebagai suatu fungsi unit yang menyeluruh.

Kompleks Hutan

Kumpulan hutan yang besar. Objektif RFN 19 ialah “untuk mewujudkan kesinambungan hutan di antara empat kompleks hutan yang akan membentuk tulang belakang rangkaian Kawasan Sensitif Alam Sekitar di Semenanjung Malaysia”. Empat kompleks hutan telah dikenalpasti di dalam RFN 19, Rancangan Fizikal Negara:

- Titiwangsa-Bintang- Banjaran Nakawan
- Taman Negara- Banjaran Timur
- Tanah Lembap Tenggara Pahang - Tasik Chini - Tasik Bera
- Taman Negara Endau Rompin-Rizab Hidupan Liar Kluang

Hutan Jenis A, B, C

Bagi tujuan analisis awalan, kawasan hutan di dalam CFS telah dibahagikan kepada tiga kategori berdasarkan status perundangan:

Jenis A:

Kawasan hutan yang telah diwartakan untuk perlindungan biodiversiti (setelah definisi IUCN tentang kawasan perlindungan). Merangkumi Taman Negara, Rizab Hidupan Liar dan kawasan pemeliharaan.

Jenis AO:

Kawasan hutan yang telah dicadangkan untuk diwartakan sebagai Jenis A di dalam pelbagai pelan dan kajian yang diiktiraf oleh kerajaan.

Jenis B:

Hutan Rizab Kekal diwartakan di bawah Akta Perhutanan Negara 1984. Mengandungi semua kategori rizab hutan termasuk taman negeri.

Jenis C:

Hutan negeri dan hutan di atas tanah persendirian

Kepulauan Hutan

Satu unit hutan semulajadi yang bersambungan dan telah terputus dari unit lain oleh matrik guna tanah bukan hutan dan/atau infrastruktur fizikal. Merupakan unit yang tidak seragam tetapi terdiri daripada jenis hutan, tahap pengekalan dan status perundangan yang berbeza.

Hutan Semulajadi

Tidak termasuk perladangan hutan dan ladang pertanian

Kawasan Perlindungan

Suatu kawasan tanah dan/atau laut terutamanya yang diwujudkan untuk tujuan perlindungan dan pemeliharaan bio-diversiti dan alam semulajadi serta diuruskan melalui perundangan atau lain-lain perkara yang efektif (Definisi IUCN).

Lintasan Hidupan Liar

Laluan bawah atau atas infrastruktur linear atau lain-lain rekabentuk untuk menggalakkan dan membantu pergerakan hidupan liar antara kepulauan hutan supaya lebih selamat. Perlu diambil perhatian bahawa spesis burung, ‘arboreal’, ‘terrestrial’ dan akuatik mempunyai keperluan yang berbeza.